



АКТИВНИ

ПОТРЕБИТЕЛИ

www.aktivnipotrebiteli.bg



Къде сме ние?

В сравнение със страните от ЕС



Протеини

Как да се храним здравословно?



Батерии

Как да ги зареждаме правилно?



Здраве

Опасни козметични процедури

Тест на 20 марки фотоапарати

Тест на 12 марки айрян

Зимна поддръжка на автомобила

ISSN 1314-0353



9 771312 783004 >

Съдържание



Актуално 3-4

Къде сме ние? 5



Протеини и хранене 6-7

Такси по
дебитни карти 8-9



Как да използваме
батериите? 10-11

ТЕСТ фотоапарати 12

ТЕСТ айряни 17

Опасни услуги 21



Сравнителен тест на 13 марки айряни

Измерихме водното съдържание, млечния белтък и съдържанието на двете основни за киселите млека бактерии LB Bulgaricus и Str. Thermophilus.

стр. 17-20



Сравнителен тест на 20 модела фотоапарати

Дигиталните огледално рефлексни фотоапарати правят толкова качествени снимки, че мотивират любителите за професионални постижения. Вижте кои се представиха най-добре на теста.

стр. 12-16

Зимно поддържане
на автомобила 22

Еко продукти, които
не си струват парите 24

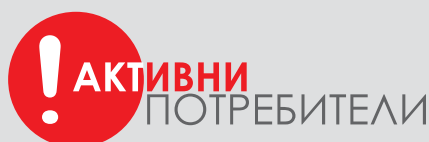
Какво не знаете за
google? 25

Как да получите
списание „Активни
потребители“? 26

Опасни стоки 27

Списание „Активни потребители!“ не публикува търговски реклами. Издържа се само от вашата подкрепа. Купувайки списанието, вие поддържате независимостта ни от интересите на търговците!

Списание „Активни потребители!“ публикува уникални, експертни и независими изследвания, които ви пестят време и пари. Без вашата помощ то няма да може да съществува! Можете да ни подпомогнете като се абонирате за Списание „Активни потребители“!



Списание „Активни потребители!“ е изданието, което ви помага:

- да получавате най-доброто качество срещу парите си
- да познавате правата си
- да сте информирани за важните потребителски теми

Издание на
Българска национална
асоциация Активни потребители

Изпълнителен директор
Богомил Николов

Редакционен екип
Светослава Банчева
Богомил Николов
Инес Субашка
Радослав Мирчев
Николай Златев

Разпространение
Венета Пейчева

Печат
Алианс Принт

ISSN 1314-0353

За абонамент
www.aktivnipotrebiteli.bg/abonament/

Банкова сметка
IBAN: BG67 FINV 9150 1000 0652 34
BIC: FINVBGSF
Първа Инвестиционна Банка АД,

За контакт
София 1000
ул. „Врабча“ № 26
тел. 02/989 01 06
факс. 02/989 01 07
bnap@bnap.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

Кисело мляко „Боженци” менте

„Активни потребители”
ви съветва как да различите
копието от оригинала

След конфликт с производителя, доско-рошният дистрибутор на кисело мляко „Боженци”, който е собственик на софийската млечна борса „Герма 95”, е решил да придобие правата върху търговската марка „Боженци”, заедно с изображението на възрожденска къща върху кофичката. Като резултат, под вече познатата марка и с почти същата кофичка, по магазините започна да се продава съвсем различно мляко (вижте снимките и съветите как да различите ментето от оригинала). От това губи потребителят, който е въведен в заблуждение. Причината за посегателството върху търговската марка са обтегнати търговски отношения между производителя на кисело мляко „Боженци” – габровската фирма „Елви” и Николай Петков от „Герма 95”. След като научил, че „Елви” има проблем с регистрацията на марката „Боженци” в патентното ведомство, Петков също подад документи за права върху наименованието и въпреки че засега няма одобрение, изгледите му за успех са почти равни с тези на фирма „Елви”. И това не е всичко. Николай Петков се заканва, освен кисело мляко, да произвежда също и масло, си-

рене, кашкавал и плодови млека с марката „Боженци”.

„Активни потребители” ви съветва как да различите ментето от оригинала:

- Мотото на оригиналното мляко, изписано върху пластмасовата опаковка на кофичката, гласи „Вкусът на българската традиция”. На ментето пише само „Българската традиция”, но по максимално подвеждащ начин – със същия червен шрифт и в курсив като при оригинала, но с малко по-дребни букви.

- Снимката на възрожденската къща върху кофичката на ментето е с лек жълтеникав оттенък, по-размазана и леко увеличена, поради което част от покрива на къщата от лявата страна е отрязан от снимката.

- Върху кръглото фолио, което служи за капачка, на оригинала пише: „Произведено от ЕЛВИ ООД – Габрово”, а на ментето: „Произведено в Р. България за „Герма-95” ЕООД”.

- Отново върху капачката и на двете млека са изписани кодовете, с които двете търговски дружества са вписани в търговския регистър – кодът на производителя „ЕЛВИ” е ТД 04-2005, а кодът на фирмата, която продава ментетата, е ТД 2208-11.



Проучване: Българите не успяват да прочетат етикета

2/3 от потребителите не се информират
с какво се хранят заради малките букви

Според проучване на агенция „Алфа Рисърч”, проведено сред 800 граждани, 72% от българите са убедени, че храната оказва влияние върху тяхното здраве. Въпреки това само 39% от потребителите четат редовно обозначенията върху етикетите на хранителните стоки. Търсенето на информация за състава на продуктите все още не се е превърнало в част от всекидневните навици на българина при пазаруване. Близко 28% от анкетирания споделят, че изобщо не четат етикетите на храните или го правят много рядко. Най-голямо внимание проявяват потребителите на възраст между 35-55 г., както и хората с по-високо образование и доходи.

Значими фактори

Според резултатите цената е първият по значимост фактор, като за общо 71% тя е сред основните критерии, които определят решението за покупка на даден хранителен продукт. В общата класация на всички важни фактори срокът на годност привлича вниманието на 82% от анкетирания. Той е и практически единственият елемент, свързан с безопасността на храните, който се следи от мнозинството от българите.

Затруднения при разчитане на етикета

Проучването показва, че 63% от българските потребители срещат затруднения при разчитане на информацията върху етикетите, а 33% не разбират значението на част от числата и символите върху етикетите. Най-честите затруднения при разчитането на етикетите са свързани с дребния шрифт. 2/3 от потребителите не успяват да прочетат написаното заради прекалено малките букви. Но дори и да успеят да го разчетат, не могат да се ориентират правилно. За голяма част от анкетирания Е-номерата върху опаковката на продукта са

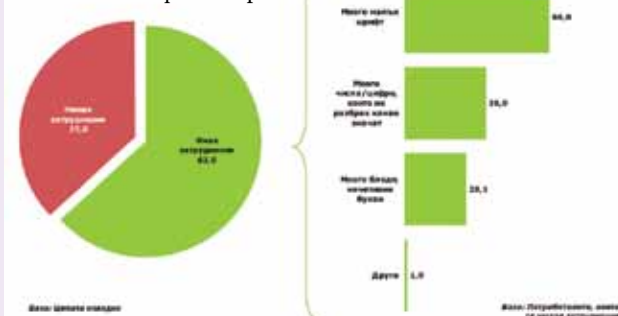
неясни, както и символите и числата около баркода. Това показва разминаване между наличието на информация и реалния ѝ принос.

Подкрепа на решенията

Предложенията на Европейския парламент за допълнителна информация, която задължително да бъде включена в етикетите на хранителните продукти, намира силна подкрепа от страна на българските граждани. 95% са „за” обозначаване на съставки на продукта, които биха могли да крият потенциален риск за здравето, например алергени и оцветители, 91% искат информация, която да сигнализира за наличието на ГМО, а 86% смятат, че е добре да се обозначи държавата, в която е произведен продуктът.

Към момента едва 45% от анкетирания твърдят, че по-скоро вярват на информацията, посочена върху етикетите на хранителните продукти, а 52% - че не ѝ вярват. Тези цифри са притеснителни, тъй като това означава, че българският потребител не разчита на информацията, предоставена от производителя при избора си на продукти. Едва 38% твърдят, че написаното на етикетите може силно да повлияе върху решението им да закупят дадена стока.

Източник: Алфа Рисърч



Пазете децата в интернет

ЕК предлага мерки за по-добра защита на подрастващите в мрежата



Според проучване на EUKidsOnline 9-10-годишните европейчета, които използват интернет, са започнали да влизат в мрежата от 7-годишна възраст. 33% от децата, които използват интернет, използват мобилен телефон и други преносими устройства. 77 % от 13-16-годишните и 38 % от 9-12-годишните в Европа, които използват

интернет, твърдят, че имат профил в социална мрежа онлайн. 25% от тях казват, че профилът им е публично достъпен. В тази връзка Европейската комисия определи подобряването на интернет като място за деца за основен приоритет на Програмата в областта на цифровите технологии. ЕК предлага няколко мерки, сред които:

- Мерки срещу вредното и незаконното съдържание — популяризиране на „горещите линии“ и подобряване на координацията за по-ефективно премахване на незаконното съдържание.

- Мерки във връзка със социалните мрежи и личната информация — подобряване на информираността за рисковете и начините за тяхното ограничаване.

- По-широка употреба на системите за възрастова категоризация за игрите онлайн, за да се предотврати продажбата на игри, неподходящи за деца под определена възраст.

Програмата в областта на цифровите технологии призовава държавите членки до 2013 г. да въведат изцяло в действие горещи линии за съобщаване на обидно или вредно онлайн съдържание, да организират кампании за повишаване на информираността относно безопасността на деца в онлайн пространството, да предложат обучение по онлайн безопасност в училищата и да насърчават доставчиците на онлайн услуги да прилагат мерки за саморегулиране във връзка с онлайн безопасността на децата.

Контрол върху затлъстяването

Промоциите на нездравословни храни и напитки ще се следят в световен мащаб

Потребителският интернационал, част от който е и Асоциация „Активни потребители“, публикува наръчник, който да помогне на правителствата и организациите на гражданското общество да съберат доказателства за пускането на пазара на нездравословна храна на деца. Ръководството обръща внимание върху промоции за милиарди евро на храни за деца с високо съдържание на мазнини, захар или сол. Последните примери включват:

- Телевизионна реклама на KFC, която предлага на децата безплатни ваучери за хранене във веригата заведения при участие в игра.

- Сайт на „Клуб KFC“, членството в който дава право на децата да ползват отстъпки при закупуването на нездравословни продукти.

- Телевизионна реклама на Nestle под мотото „Гориво за училище“, която наемква за подобряване на умствените способности при употребата на храни с високо съдържание на захар.



На среща на ООН на високо равнище по проблемите на незаразните заболявания, която се проведе в края на септември 2011 г. в Ню Йорк беше подчертано, че в момента липсват съгласувани действия за справяне с шокиращите нива на затлъстяване в световен мащаб. В същото време отдавна е известна връзката между наднорменото тегло, сърдечно-съдовите заболявания и диабета. В света има около 170 милиона деца в училищна възраст и 43 милиона деца в преду-

чилищна възраст с наднормено тегло или затлъстяване.

Наръчникът на Потребителския интернационал, който е специално разработен за здравните власти, потребителските организации и други сдружения на гражданското общество, показва драматичните размери на влиянието на маркетинга на нездравословна храна. Подобни промоции се възприемат като силно допринасящ фактор за глобалното покачване наднорменото тегло и затлъстяването в детска възраст.

Къде сме ние?

Доставчици на ток, ипотечни кредити и имотни посредници мъчат българина

Българите са най-доволни от услугите в областта на въздушни транспорт, козметичните, културните и развлекателни услуги, показва проучването на Европейската комисия „Индекс на потребителските пазари“. Най-ниско са класирани доставчиците на електроенергия, ипотечните кредити и посредниците на недвижими имоти. Асоциация „Активни потребители“ предупреждава, че топлофикационните услуги не присъстват в класацията. Заради спецификата на топлоснабдяването в повечето европейски държави, потребителите са давали мнението си за доставчиците на природен газ, но не и за топлофикациите.

Разлики с ЕС

Съществуват големи различия между българските резултати и общото класиране на пазарите на услуги. В България рейтингите на пет вида услуги са много по-високи от средните за ЕС: банкови сметки, застраховки живот, услуги за къщата и градина, доставка на Интернет и кабелна телевизия. Трите услуги, които българите са класирали по-ниско в сравнение с европейските, са хазартът, градският транспорт и поправката на автомобили.

По отношение на продуктовете пазари рейтингът на големите домакински уреди в България е по-висок от средното за ЕС, докато на хляба и млечните продукти - по-нисък.

Сравнение с 2010 година

В сравнение с миналата година три пазара са се издигнали значително в класацията - туристическите пакети (от 17-а до 7-а позиция), автомобилите под наем (от 18 до 8) и стоките за свободното време (от 17 до 9).

Драматичен срив на доверието се наблюдава при мобилните оператори. Техният рейтинг е спаднал с над 10 пункта, пропадайки в общата класация от 10-то на 27-мо място.

Най-значимо положително нарасване на резултатите има при културните и развлекателни услуги и тези по поддръжка на дома и градината. Положителна тенденция сред продуктите е най-видима при пазарите на стоки за свободното време и за къщата и градината.

Общо за ЕС

Както и през 2010 г., пазарите на услуги продължават да са слаби, с финансови и мрежови услуги под средното. Трите най-ниски показателя са за потребителските пазари на инвестиции (включително пенсии и ценни книжа), услуги в областта на недвижимите имоти и ипотечните заеми.

С няколко изключения (колите втора ръка, автомобилните горива), пазарите на стоки като цяло изглежда, че са започнали да работят значително по-добре. В сравнение с 2010 г. пазарите на електроенергия и горива са се влошили най-много, което може да отразява и нагласите на потребителите за цените на електроенергията и горивата.

Като последващи действия Европейската комисия ще стартира две задълбочени пазарни проучвания за:

- **Потребителския кредит**, където резултатите са лоши, особено по отношение на доверието и възможността за сравнимост на офертите. Резултатите ще бъдат включени в предстоящия преглед на Директивата за потребителските кредити.

- **Пазара на горива**, който се класира на предпоследно място сред пазарите на стоки и е четвъртият по големина дял в бюджета на домакинствата.

България няма традиция за извършване на подобни задълбочени проучвания, с които да се набелязват мерки в областта на отделните политики, но е време и това да се промени, за да не се налага потребителите да излизат на улицата и да протестират, както в случая с мобилните оператори.

За подпомагане на потребителските организации за последните три години в бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма бяха предвидени общо 240 000 лева, от които бяха предоставени едва 40 000.

Стойности на индекса за представяне на отделните пазари в България за 2011 година

Bulgaria		diff	2011	2010
Airline Services	111,4	2,6	1	2
Personal Care Services	111,3	-0,5	2	1
Cultural & Entertainment Services	110,7	4,2	3	4
Postal Services	108,3	-0,1	4	3
Sport And Leisure Services	107,7	2,7	5	6
Holiday Accommodations	104,8	1,5	6	9
Packaged Holidays & Tours	104,3	3,2	7	17
Vehicle Rental Services	103,5	3,1	8	18
Cafes, Bars And Restaurants	102,9	0,9	9	13
Vehicle Insurances	102,4	0,7	10	14
Current Bank Accounts	102,1	-0,3	11	12
Home Insurances	102,0	-1,6	12	8
Life Insurances	101,5		13	
Gas Services	101,4	-2,1	14	7
Legal And Accountancy Services	100,5		15	
House & Garden Upkeep Services	100,1	3,9	16	21
Internet Provision	100,0	-1,1	17	16
Fixed Telephone Services	98,8	-2,6	18	15
Gambling And Lottery Services	98,4	-0,6	19	19
Tram, Local Bus & Metro Services	98,4	-0,2	20	20
TV Provision	97,4		21	
Train Services	96,6	2,7	22	25
Loans And Credit Cards	96,0		23	
Vehicle Upkeep & Repair Services	95,6	3,3	24	27
Water Provision	94,4	0,0	25	24
Investments, Pensions, Securities	92,3	2,2	26	28
Mobile Telephone Services	92,2	-10,8	27	10
Real Estate Services	92,0	2,3	28	29
Mortgages	87,8		29	
Electricity Services	85,1	-2,7	30	30
Books, Magazines And Newspapers	108,6	-2,2	1	1
Glasses And Lenses	105,9		2	
Large Household Appliances	103,9	2,0	3	6
Non Prescription Medicines	103,2	0,0	4	5
Non-Alcoholic Beverages	102,9	-2,4	5	2
Personal Care Products	102,4	-1,5	6	3
Furniture And Furnishings	102,2	0,4	7	8
ICT Products	102,1	0,3	8	9
Leisure Goods	101,7	5,5	9	17
Other Electronic Products	101,5	-2,2	10	4
House & Garden Upkeep Products	101,2	3,8	11	16
Small Household Appliances	100,8	0,9	12	13
Alcoholic Beverages	100,6	-0,1	13	10
Bread, Cereals, Rice And Pasta	99,0	-2,9	14	7
New Cars	98,5	-1,5	15	11
Dairy Products	96,7		16	
Clothing And Footwear	95,5	3,6	17	19
Fruit And Vegetables	95,0	-2,5	18	15
Meat And Meat Products	93,6	-0,7	19	18
Fuels	92,6	-6,9	20	14
Second Hand Cars	92,2	3,5	21	20

Източник: http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/editions/docs/6th_edition_scoreboard_en.pdf

Протеини за здравословно хранене

Как да си набавите нужните аминокиселини и да поддържате тялото си в добра форма?

Яденето на плодове и зеленчуци всеки ден е важна част от здравословната диета, но може би не осъзнаваме важността на протеините за общото ни здравословно състояние. От косата до ноктите, протеинът е основен функционален и структурен компонент на нашите клетки. След водата протеинът е най-изобилстващата молекула в тялото. Протеин има в мускулите ни, кожата, костите, косата, имунната система, това е основен структурен компонент на всички телесни клетки. Протеинът изгражда, поддържа и обновява тъканите в тялото. Ето защо е важен за растежа и развитието на човек в детска и юношеска възраст, по време на бременност и през целия живот.

Аминокиселините са градивните елементи на протеините. От 20-те естествено срещащи се аминокиселини, 9 се наричат "незаменими аминокиселини", тъй като не могат да бъдат създадени от човешкото тяло и съответно трябва да се набавят чрез храната.

Протеините контролират буквално всички клетъчни процеси. Всяка функция в една клетка зависи от протеините, включително структурни,

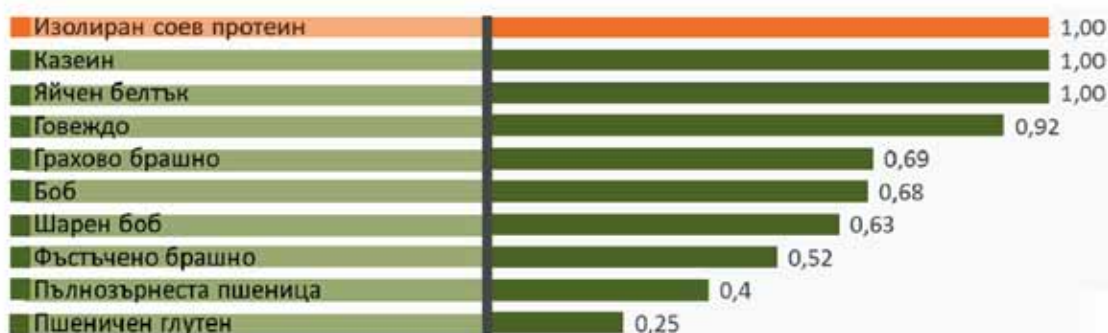
химични реакции (ензими), имунна функция, хормонална комуникация и много други. При наличието на толкова много важни роли за функционирането на тялото, от съществено значение е хората да консумират достатъчно висококачествен протеин всеки ден.

Пълноценни и непълноценни протеини

Някои от протеините, които приемаме, съдържат всички нужни аминокиселини в достатъчни количества и са добре усвоени от организма. Те се наричат пълноценни протеини. Други съдържат ниски количества от "незаменимите" аминокиселини (ко-

ито тялото не може да образува само и трябва да се набавят чрез храната), усвояват се слабо и се наричат непълноценни протеини. За да се посрещнат нуждите на тялото чрез такива протеини, добре е да се комбинират различни източници и/или да се използват протеинови добавки.

Пълноценните протеини обикновено са налични в животинските продукти като месо, пиле, риба, яйца и млечни продукти, но те могат да бъдат открити и в протеиновите продукти от соя. Повечето растителни протеини като тези в плодовете, зеленчуците, зърнените култури, ядките и дори някои животински протеини като колаген или животинска кожа, не са пълноценни протеини.





Соята

Соевият протеин е уникален с това, че е единственият широко разпространен пълноценен растителен протеин. Той посреща нуждите от незаменими аминокиселини при децата и възрастните, и представлява висококачествен растителен протеин, който е сравним с животинския (напр. телешко, мляко, яйца).

Здравните експерти съветват възрастните да приемат минимум 0.8 грама протеин за всеки килограм телесна маса. Ако не приемате тази доза, тялото започва бавно да уврежда собствените си тъкани, за да получи това, от което се нуждае. Една 65-килограмова жена трябва да консумира около 52 грама протеини всеки ден, а един 80-килограмов мъж – 64 грама.

Това означава, че трябва да консумирате две или три порции на ден, богати на протеини и от растителни, и от животински източници. Ето няколко примера за количествата пълноценен протеин, съдържащ се в една порция храна:

Вид храна	Количество протеин (в грамове)
100 g. пилешки гърди	31
100g. говеждо*	31
100g. пуешко	29
100g. съомга	27
1 чаша прясно или соево мляко	8
1 яйце	6
1 чаша сготвена соя	29
1 шницел от соя	17



ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОТЕИНИТЕ

Необходимата дневна доза протеини зависи от общия прием на калории, от нуждата на тялото от азот и незаменими аминокиселини, от теглото и структурата на тялото, скоростта на растеж на индивида, нивото на физическа активност, приема на въглехидрати, както и от наличието на болести или травми. Физическата активност и напрежението, както и голямата мускулна маса, увеличават нуждата от протеин. Изискуемата доза е по-висока и в детските години, когато растежът и развитието са по-динамични, по време на бременност или кърмене, за пълноценното хранене на бебето или когато тялото трябва да се възстанови след недोхранване, травма или операция. Обикновено количеството протеин, което се препоръчва на възрастните хора, се определя от теглото, а не от възрастта. Въпреки това много учени смятат, че допълнителният прием на протеини, съчетан с физическа активност, има благотворен ефект и в по-късните стадии от живота, защото помага да се запази мускулната маса по време на стареенето.

Как да увеличите приема на протеин?

Ако чувствате, че не приемате достатъчно протеини при храненето, ето няколко съвета как да увеличите приема:

1. Проверете върху етикета на храната, която купувате, колко протеин съдържа тя. Колбас, направен със соев протеин, може да съдържа повече пълноценен протеин от такъв, съдържащ колаген или животинска кожа.
2. Направете си високо протеинова напитка за закуска, смесвайки чаша кисело мляко, чаша соево мляко и любимия ви плод. Бананите и ягодиите са особено подходящи.
3. Добавете настъргано сирене, извара или соеви зърна в салатата за вечеря.
4. Добавете протеин към храненето през деня. Протеиновите блокчета ви помагат да се чувствате по-сити за по-дълго време. Соевият протеин може да бъде открит в множество соеви блокчета и закуски като например соев чипс или соеви хапки.
5. Смесете храната с протеин. Можете да направите яйчен шейк от за-

Търсете соеви продукти без ГМО

Една от разликите между САЩ и ЕС е в регулациите за обозначаване на генетично модифицирани организми. Ето защо производителите на соя на българския пазар трябва да разделят двата вида по време на жътва, обработка и дистрибуция. Някои български фирми продават само соеви съставки без ГМО и са въвели процеса за „запазване на идентичността“, който е отличен като „Златен стандарт“ от индустрията за производство на продукти без ГМО. Този процес е по-стриктен и от изисквания на европейските регулации, така че като потребители може да потърсите подобни продукти и да сте спокойни за съдържанието им.

местители на яйца, соево мляко и подсладител, можете да разбъркате пудра от соев протеин или обезмаслено сухо мляко в гореща зърнена закуска или пюре от картофи. Може да добавите 1 лъжица соев протеин и към шейка си.

Такси по дебитни карти



Знаете ли колко ви удържа банката за транзакции с дебитни карти?

В тази статия ще ви запознаем с основните такси по международни дебитни карти Maestro. В следващия брой на сп. „Активни потребители“ ще имате възможност да научите повече за таксите по международните карти Visa Electron.

Въпреки че банките в България пред-

лагат различни карти, избрахме за проучването Maestro и Visa Electron като едни от най-популярните и широко разпространени карти у нас. Таксите по тях варират при различните банки. Трудно е да се направи извод коя е най-изгодна или коя дава по-добри условия в срав-

нение с друга, защото ако таксите за едни услуги са по-големи при една карта, за други може да са минимални или да липсват. Затова всеки потребител би могъл да прецени коя карта е по-изгодна за него, имайки предвид какви операции извършва най-често с нея и как я

Основни такси по международни дебитни карти Maestro*:

Банка	Издаване на картата	Експресно издаване на карта	Подновяване на картата при изтичане на срок	Годишна такса за обслужване на картата	Плащане на стоки и услуги	Теглене на пари от ATM в БГ	Теглене на пари от ATM на друга банка
Емпорики Банк – България**	-	-	-	-	-	-	-
Алианц Банк България	Без такса	5лв	Без такса	-	Без такса	0.15лв	0.55лв
Първа инвестиционна банка	Без такса	20лв	5лв	Без такса	0.15лв	Без такса	0.90лв
Алфа банка - клон България	-	-	-	-	-	-	-
Юробанк И Еф Джи България (Пощенска банка)	Без такса	10лв	Без такса	Без такса	0.2лв	0.3лв	1лв
Обединена българска банка	Без такса	-	Без такса	-	Без такса	0.3лв	1лв
Райфайзенбанк (България)	Без такса	10лв	Без такса	Без такса	Без такса	0.20лв	0.90лв
Стопанска и инвестиционна банка (СИБАНК)	Без такса	-	Без такса	12лв	Без такса	0.15лв	0.55лв
УниКредит Булбанк	Без такса	10лв	Без такса	Без такса	0.2лв	Без такса	0.98лв
Банка ДСК	Без такса	10лв	Без такса	Без такса	Без такса	0.2лв	0.95лв
Сосиете Женерал Експресбанк	Без такса	12.80лв	Без такса	7.90лв	Без такса	Без такса	0.89лв
ПроКредит Банк (България)	-	-	-	-	-	-	-
ТБ МКБ Юнионбанк	Без такса	-	Без такса	10.8лв	Без такса	0.22лв	0.82лв
Общинска банка, гр. София	Без такса	-	Без такса	12лв	0.5лв	0.5лв	0.5лв
Централна кооперативна банка	Без такса	-	Без такса	-	0.2лв	0.2лв	0.75лв
Банка Пиреос България	Без такса	-	Без такса	7.2лв	Без такса	0.3лв	0.9лв
Търговска банка Д	Без такса	5лв	Без такса	Без такса	-	0.2лв	0.68лв
Интернешънъл Асет Банк	Без такса	5лв	2лв	7.2лв	0.25лв за суми до 3000лв	0.25лв	0.75лв
Токуда	Без такса	10 лв	Без такса	7.2лв	Без такса	0.2лв	0.7лв
НЛБ Банка Запад-Изток	-	-	-	-	-	-	-
ТБ Инвестбанк	Без такса	5лв	Без такса	9.6лв	Без такса	0.1лв	0.75лв

* Данни валидни към 17.09.2011г.; ** В сила от 17.10.2011г.; „-“ Символът означава ненамерена информация на интернет страницата на банката.

ползва. Важно е да се знае, че информацията в таблиците е взета от тарифите и лихвените бюлетини на банките, публикувани на интернет страниците им. Банките си запазват право да променят информацията, включена в техните тарифи. Най-често тези промени се отразяват на интернет страниците им.

Методологията на това проучване включва подбора на 15 основни и най-често търсени услуги, свързани с дебитни карти Maestro и Visa Electron. Ако в таблицата срещу името на банката отсъства информация, това означава, че банката не предлага тази карта. Ако срещу даден показател фигурира сим-

волът „-“, това говори, че на интернет страницата на банката информация за конкретния показател не е открита.

Информацията в статията представя насока за ориентиране и сравнение в изобилието от оферти за картови продукти на българския пазар. Въпреки това, ако ползвате конкретна карта или смятате да сключите договор за такава, съветваме ви да направите и свое проучване за конкретния продукт и да сравните още показатели. Добре е да проверите и за промени или актуализации в тези такси, защото в противен случай рискувате да плащате такси, за които не сте се информирали предварително.



Теглене на пари от ПОС в БГ	Теглене на пари от ПОС на друга банка	Плащане на стоки и услуги извън БГ	Теглене на пари от ATM/ ПОС извън БГ	Справка за салдо на ATM	Справка за последните 5 операции на ATM	Смяна на ПИН код	Блокиране / Деблок. на карта
-	-	-	-	-	-	-	-
0.15лв	0.55лв	Без такса	4лв+1% /6лв+1%	-	-	Без такса	0.50лв /0.50лв
0.2%, мин. 1лв.	1%	0.15лв	3лв. + 1.5%	Без такса	-	Без такса	Без такса/ 1 лв
-	-	-	-	-	-	-	-
0.1%, мин 1лв	3лв+1.0% мин 3лв	0.5%	5лв+ 1.5%	-	-	Без такса	Без такса/3лв
-	-	0.5%	5лв + 1%	0.2лв	-	Без такса ATM на ОББ	Без такса
0.1%, мин. 1лв	5лв+1%	Без такса	5лв+1%	0.20лв	0.20лв	0.20лв	Без такса/ -
0.2лв	1лв	Без такса	4лв + 1%/ 10лв +1%	Без такса	Без такса	Без такса	1лв/1лв
3лв	4лв+1%	0.2лв	Без такса на ATM на банката/ 3 евро + 1%	Без такса	0.2лв	Без такса	15лв
0.5лв	1лв	Без такса	4лв +1.5%	0.1лв	-	-	Без такса
5лв+1%	5лв+1%	0.5лв +0.5%	5лв+1%	Без такса	Без такса	Без такса	5лв/5лв
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	Без такса	4лв+1%	0.22лв	-	Без такса	7лв/7лв
0.5лв	0.5лв	Не се предлага	Не се предлага	Без такса	-	Без такса	1лв/ 1лв (без ДДС)
0.2лв	0.75лв	Без такса	2 евро +1%	-	-	-	3 лв
0.25лв/ над 3000лв 0.25лв + 0.2%	0.25лв	-	5лв + 1%	Без такса	0.5лв	-	Без такса
0.1% мин 1лв	-	Без такса	4лв+ 1%	Без такса	-	Без такса	4лв/4лв
0.5лв	1лв	0.5 % мин 0.5 евро	1 % мин 3 евро/ 3 евро + 1.5%	-	0.25лв	0.25лв	5лв/3лв
1лв	0.1% мин 2лв	0.3лв	5лв + 2% мин 7лв	-	-	-	1лв/5лв
-	-	-	-	-	-	-	-
0.1лв	0.75лв	Без такса	2 евро + 1 %	-	0.2лв	-	1лв/1лв

Как да използваме батериите?

Наистина ли капацитетът пада, ако зареждате батерията преди да се е изтощила напълно?

Батериите са основна част от повечето преносими цифрови устройства - мобилни телефони, лаптопи, музикални плеъри. Въпреки това повечето потребители не им обръщат особено внимание, освен когато трябва да ги презаредят или подменят.

За щастие техническите параметри на батериите непрекъснато се подобряват и те издържат все по-дълго, преди да се наложи да бъдат заредени. Все пак, за да се възползвате по оптимален начин от тях, добре е да знаете какви са характеристиките на отделните видове батерии, как да ги презаредите и съхранявате.

Ако имате мобилен компютър, mp3 плеър, дигитален фотоапарат или друго устройство, което се захранва с батерии, предлагаме на вниманието ви следните съвети.

Вярно или не?

Според някои твърдения, ако редовно оставяте дадена акумулаторна батерия да се разрежда частично, например до половината, след което я зареждате отново, капацитетът ѝ ще спадне драстично. В това твърдение има известна доза истина, но само когато говорим за по-старите NiCd батерии.

При по-съвременните NiMH и LiIon базирани акумулатори този тип презареждане не би могло да се отрази върху капацитета на батериите в негативна насока, а и принципно те притежават по-голяма енергийна плътност и много по-голям капацитет от аналоговите по размери NiCd батерии.

Често се случва животът на батериите да бъде скъсен поради константното им зареждане, т.е. не трябва батериите да се оставят включени към зарядното устройство непрекъснато, а само докато се зареждат. Имайте предвид, че каквито и мерки да вземете, за да

удължите живота на презареждащите се батерии, те трудно биха издържали повече от пет години. Пълният им потенциал ще можете да използвате само през първите 2-3 години на експлоатация.

Захранване на преносими компютри

Един лаптоп се нуждае от повече енергия от цифровия фотоапарат или смартфона. От друга страна, батерията на преносимия компютър не трябва да е обемиста и тежка, защото това би се отразило негативно върху мобилността на устройството.

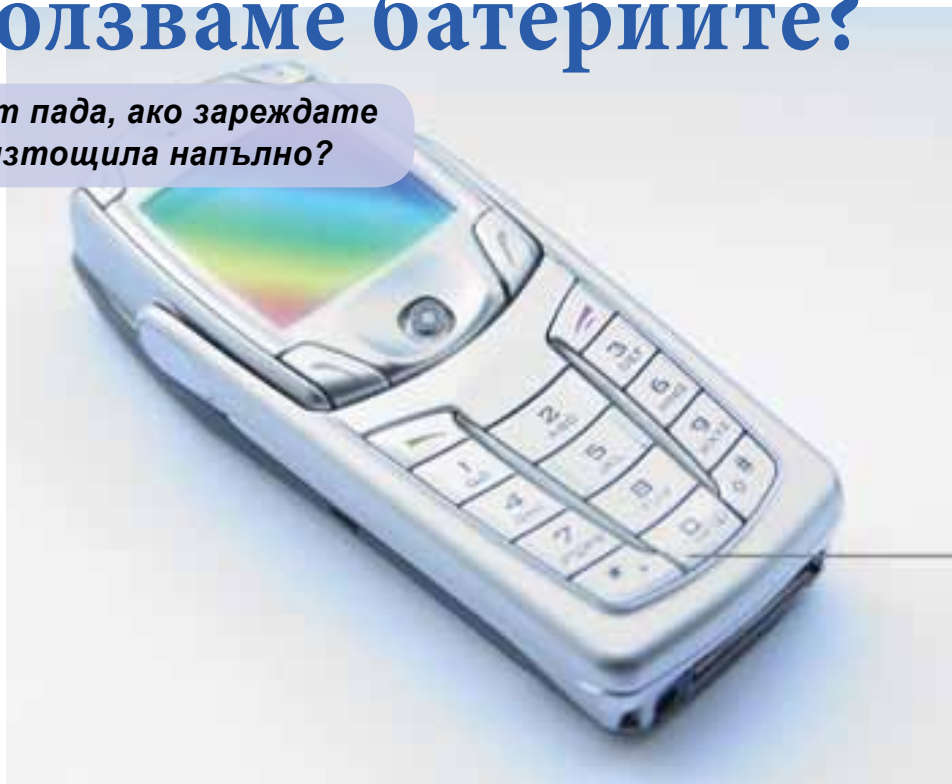
Батериите на преносимите компютри варират по размери и модел, като капацитетът им се отбелязва с мерната единица амперчас (Ah) или милиамперчас (mAh). Това обаче не трябва да е единственият показател, по който преценявате качествата на батерията, когато избирате лаптоп. Различните модели преносими компютри работят на различен волтаж, например 7,2 V, 10,8 V или 14,4 V, като числото винаги е кратно на 3,6.

Основното, което трябва да се вземе предвид при избора на лаптоп с оглед на акумулатора му, е кумулативното количество енергия, което батерията може да отдаде за един цикъл на зареждане, измервано във ватчаса (Wh). Формулата за изчисляване на въпросното общо количество енергия е следната: амперчас рейтингът на батерията се умножава по оперативният волтаж.

Примерно батерията на един лаптоп от среден клас осигурява 4,4 Ah (4400 mAh) енергиен капацитет при волтаж от 10,8 V, т.е. общо 47,5 Wh активна енергия, докато акумулатор, осигуряващ 4 Ah работен капацитет, при електрически потенциал от 14,8 V притежава капацитет от 59 Wh! Тоест, въпреки че амперчас рейтингът на първата батерия от горния пример е по-висок от този на втората, като цяло втората батерия осигурява с около 30 % повече активна енергия, т.е. време за работа с лаптопа.

При свръхлеките преносими компютри обикновено батериите предлагат

**Проверете
на колко волта
работи
лаптопът ви**



едва около 20 Wh сумарна енергия, докато при мобилните компютри от тежката DTR категория тази цифра често е над 80 Wh.

За да си спестите излишни разходи и главоболия, задължително проверете дали моделът, който сте си избрали, не е оборудван с 4-клетъчна батерия, вместо със стандартната 6-клетъчна. Най-често при ултра-портативните машини се предлага и опция за закупуване с “орязаната” версия на акумулатора. Съществуват и специални 8- или 9-клетъчни батерии, които издържат по-дълго време без наличието на автономно захранване, но съответно са значително по-скъпи и по-обемисти.

Още нещо – някои модели преносими компютри разполагат с допълнителен слот за резервна батерия. Най-често тя се слага на мястото на оптичното CD/DVD ROM устройство, а нейният капацитет обикновено е по-малък от този на основния акумулатор, което е разбираемо. Хитрот при употребата на резервна батерия е, че основната си стои неподвижна, освен ако не оставите резервната да се разрежи напълно, да речем по време на дълъг полет.

Така, дори и след една година активна употреба, основната батерия на лаптопа ви ще е съвсем нова, естествено, с цената на част от капацитета на резервния акумулатор.



Съвети за по-дълъг живот на батериите

- Ако закупите чифт цилиндрични NiMH презареждащи се батерии, ще трябва да разполагате с подходящо зарядно устройство, защото при батериите с по-висок капацитет се изисква по-мощно зарядно устройство. В противен случай за зареждането им ще е необходимо значително повече време.

Освен това NiMH акумулаторите са по-чувствителни към прегряване и презареждане (overcharging) и затова е най-добре зарядното ви устройство да е специализирано за NiMH батерии. Тоест, ползвайки по-старо зарядно, оптимизирано за NiCd батерии, бихте могли да повредите своите NiMH акумулатори.

По-новите модели зареждащи устройства, оптимизирани за NiMH и Li-Io акумулатори, разполагат с датчици за волтажа, както и за температурата на батериите. Те динамично “усещат” кога батериите са вече заредени и съответно спират да подават импулси.

- Така наречените бързи зарядни устройства, с чиято помощ бихте могли да презаредите чифт NiMH батерии за около четвърт час, имат своите предимства и недостатъци. При режим на бързо зареждане, когато индикаторът на зарядното покаже, че процесът на презареждане е приключил, в действителност батерията разполага с около 80 % от пълния си капацитет, след което се налага да почакате още поне един час, преди тя да се зареди изцяло.

Имайте предвид, че бързите зарядни устройства “стресират” повече самите батерии, но в крайна сметка по-важното е да разполагаме с батериите си, когато имаме нужда от тях, а не да се съобразяваме с някакъв стриктен график на презареждане.

- След като презаредите батериите си, може да ги оставите настрана, като най-добре е да се съхраняват на стайна температура. Те няма да се разреждат от само себе си поне в рамките на няколко месеца.



Висока резолюция



Дигиталните огледално рефлексни фотоапарати правят толкова качествени снимки, че мотивират любителите за професионални постижения. Вижте кои се представиха най-добре в нашия тест.

Висока резолюция

През последните години броят на хората, които използват цифрови фотоапарати, непрекъснато расте. Много от потребителите предпочитат малките, удобни и компактни устройства, но други търсят качествени фотоапарати с повече възможности. За професионалистите е задължително да разполагат с фотоапарат от типа дигитален огледално рефлексен (DSLR – digital single lens reflex). Неговите безспорни предимства се изразяват във високото качество на изображенията, скоростта и прецизността на работа, и огромната гама от опции за настройки при използване. Закупуването на огледално рефлексен фотоапарат няма да ви направи по-добър фотограф, но определено ще ви даде повече възможности. Все пак, ако сте любител, който иска да си направи снимки от уикенда с прияте-

ли, помислете дали си струва инвестицията и усилията. Освен че не са достатъчно компактни, огледално рефлексните апарати са и доста сложни за използване. Вижте защо тези фотоапарати се открояват и блестят така ярко на пазара за професионалната техника.

Обективи

Едно от първите неща, които трябва да знаете, когато купувате DSLR е, че задължително ще ви трябват допълнителни пари за обективи. Т.нар. китов обектив, с който обикновено се продават този вид фотоапарати, почти не се отличава с особени качества и прецизност. По тази причина, преди да си купите подобен апарат, добре е да се информирате за цените и видовете обективи на пазара. Така ще знаете какво можете да си позволите. В противен случай рискувате да

се окаже, че не сте в състояние да работите пълноценно с новия си апарат, ако не разполагате с достатъчно пари за нов обектив.

Размер на матрицата

По-големият физически размер на фото матрицата, както и на фото приемниците винаги осигурява по-ниски нива на шум при висока чувствителност, по-добра динамика на работата с апарата и по-голяма пластичност на изображението. Видът на матрицата има голямо значение, като от двата вида цифрови матрици за фотоапарати CMOS и CCD, CMOS е за предпочитане.

Бързина и точност на автофокуса

За апарат от този клас бързината и точността на автофокуса, и на самия апарат при снимане са много важни. При някои

моделите от ниския ценови клас често имат проблеми с точността на автофокуса при снимане с широко отворена бленда. Именно затова е добре да тествате фотоапарата с избория от вас обектив още в магазина. Така ще избегнете куп неудобства и проблеми при работа.

Качество на изображението. Силата на този тип апарати е в техните големи и чувствителни сензори, които улавят повече светлина и поради това снимат по-добре при слаба осветеност. Друг голям плюс е записването на файловете в RAW формат, даващо възможност за последваща обработка на изображението в JPEG формат.

Скорост на работа. Скоростта и качеството на работа са несравними с тези на дигиталните апарати от по-нисък клас. След първоначалното им включване, DSLR преминават в готовност за работа изключително бързо. Автоматични-

ят фокус, времето за направата на една снимка, както и готовността на апарата за повторно снимане също са много по-кратки, отколкото при по-евтините модели.

Качества на визъора. При този тип устройства визъорите са доста по-големи и светли, а работата с тях на пряка слънчева светлина не пречи на възприемането на образа от монитора. Те позволяват прецизно кадриране на снимката, за разлика от LCD дисплея на компактните модели, който може да предава неточно сцената с оглед на цветове и осветеност, бързо изтощава батериите и често има ограничена видимост при силна светлина.

Как тестваме?

Засичане на лица

Засичането на лица се тества, като се правят снимки на двама отделни човека, застанали пред светла повърхност, от двете страни на която има тъмна повърхност. Заснемането се прави от сравнително нормален зрителен ъгъл от приблизително 47 градуса, като се снима от разстояние между 1 и 3 метра, а повърхността, пред която се снимат хората, трябва да е на разстояние 5 метра. Така се изпитва системата на апарата за автоматично разпознаване, фокусиране и заснемане на лица.

Нашият съвет

Тествайте, преди да купите

В повечето магазини предоставят възможност за тестване на апарата преди покупка. Съветваме ви да си вземете флашката и да тествате няколко марки апарати. Така по-късно вкъщи ще можете да видите кой от тях прави най-добри снимки. Много е вероятно всеки ваш приятел, който притежава

определена марка огледално рефлексен фотоапарат, да ви посъветва да си купите същия като неговия. Не се подвеждайте лесно и направете собствено проучване за марките, цените и качеството. Така си гарантирате, че няма да останете излъгани. Съветваме ви да обърнете внимание на моделите Panasonic Lumix DMC-GH2, Canon EOS 60D и Canon EOS 1100D, които показват отлични резултати в нашият тест. Canon EOS 1100D също показва завиден резултат на разумна за такъв апарат цена.



За какво да следим?

Обявени мегапиксели. Много често се оказва, че обявените от производителя мегапиксели не съответстват на реално измерените в тестовете. Имайте предвид, че когато реалните мегапиксели не са цяло число (напр. 9,2), почти като по правило производителите закръгляват цифрата нагоре (напр. 10). Съветваме ви да изпробвате настройките на апарата, преди да го закупите, за да видите дали обявените мегапиксели присъстват като възможност за настройка в менюто.

Работа на батерията. Някои фотоапарати работят със сменяеми стандартни батерии (размер AA или AAA), което не позволява да се даде оценка на енергоемкостта на фотоапарата и съответно издръжливостта на батерията. В случай че изберете такъв апарат, препоръчително е да си набавите и зареждаеми батерии за многократно употреба, за да спестите значителни последващи разходи за нови батерии.

Увеличение или Zoom. Проверете дали увеличението, което притежава апаратът според производителя, съответства на реалното увеличение. Понякога големите стойности на увеличение на опаковката са подлъгващи, защото те отразяват сумата от стойностите на оптичното и цифровото увеличение.

Тест на 20 модела фотоапарати:



Panasonic Lumix DMC-GH2
+ G Vario 14-140mm HD



Canon EOS 60D Kit
+ EF-S 18-55mm IS



Canon EOS 1100D Kit
+ EF-S 18-55mm IS II



Nikon D300S Kit
+ AF-S G 16-85 VR

Nikon D3100 Kit
+ AF-S G 18-55 VRNikon D5000 Kit
+ AF-S G 18-55 VR

Canon PowerShot SX30 IS



Canon PowerShot G11

Производител	Модел	Цена	Технически характеристики							Качество на изображението		
			Максимална резолюция	Secure Digital (SD)	xD	MemoryStick Duo	Compact Flash	Вградена памет [в MB]	Тъчскрийн	Качество на изображението	Острота	Яркост
Panasonic	Lumix DMC-GH2 + G Vario 14-140mm HD	1899	4608/3456	Да	Не	Не	Не	Не	Да	4.7	4.5	4.9
Canon	EOS 60D Kit + EF-S 18-55mm IS	2068	5184/3456	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.5	5.6	5.5
Canon	EOS 1100D Kit + EF-S 18-55mm IS II	897	4272/2848	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.7	5.6	5.5
Nikon	D300S Kit + AF-S G 16-85 VR	2299	4288/2848	Да	Не	Не	Да	Не	Не	4.3	4.5	5.0
Nikon	D3100 Kit + AF-S G 18-55 VR	949	4608/3072	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.5	6.0	4.0
Nikon	D5000 Kit + AF-S G 18-55 VR	999	4288/2848	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.4	4.5	4.5
Canon	PowerShot SX30 IS	800	4320/3240	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.4	2.1	3.9
Canon	PowerShot G11	899	3648/2736	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.4	2.4	4.0
Canon	PowerShot S95	789	3648/2736	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.6	4.4	4.0
Sony	alpha 550 Kit + 18-55mm DT SAM SAL1855	1259	4592/3056	Да	Не	Да	Не	Не	Не	4.0	4.4	4.6
Panasonic	Lumix DMC-FZ45	649	4320/3240	Да	Не	Не	Не	40	Не	4.1	2.5	3.8
Sony	alpha 380 Kit + 18-55mm DT SAM SAL1855	1124	4592/3056	Да	Не	Да	Не	Не	Не	4.0	3.0	4.2
Panasonic	Lumix DMC-LX5	899	3648/2736	Да	Не	Не	Не	40	Не	4.4	3.3	4.5
Leica	D-Lux-5	1380	3648/2736	Да	Не	Не	Не	40	Не	4.4	3.3	4.5
Olympus	XZ-1	899	3648/2736	Да	Не	Не	Не	60	Не	4.5	2.3	3.6
Olympus	Pen E-P2 + 17 mm	1299	4032/3204	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.1	4.5	4.2
Fujifilm	FinePix HS10	699	3648/2736	Да	Не	Не	Не	46	Не	4.3	4.3	3.4
Olympus	E-450 Kit + 14-42 mm ED + 40-150 ED	649	3648/2736	Не	Да	Не	Да	Не	Не	4.0	3.2	4.0
Olympus	Pen E-PL1 Kit + 14-150 mm ED	679	4032/3024	Да	Не	Не	Не	Не	Не	4.4	4.9	4.5
Sigma	SD15 + 18-50mm DC OS HSM	1499	2640/1760	Да	Не	Не	Не	Не	Не	3.7	2.0	2.5

Легенда на оценките в теста:

Оценките по отделните показатели са по скалата: **1** (най-ниска оценка) до **6** (най-висока оценка)



Canon PowerShot S95



Sony alpha 550 Kit
+ 18-55mm DT SAM SAL1855



Panasonic Lumix DMC-FZ45



Sony alpha 380 Kit
+ 18-55mm DT SAM SAL1855

				Видео		Фокусиране														ОБЩО ТОЧКИ
Общо	Цвят	Баланс на бялото	Работа при силна осветеност	Качество на видеото	Звук на видеото	Общо видео	фокусиране през визьора	фокусиране през монитора	Общо фокусиране	Резолюция	Макро	Светкавица	Визьор	Скорост на снимане	Многофункционалност	Леснота на употреба	Ръководство на потребителя	Работа с устройството		
4.5	4.6	4.7	4.9	4.9	4.2	4.9	4.5	4.5	4.7	3.6	2.6	5.2	5.1	4.7	5.1	4.6	3.8	5.0	74	
5.5	4.7	5.5	5.5	4.7	2.8	4.7	4.3	4.5	4.4	4.6	3.0	5.4	5.1	4.6	5.0	4.6	4.5	4.9	73	
5.5	5.3	5.2	5.5	4.1	3.3	4.1	4.5	5.2	4.8	4.3	3.2	4.1	5.2	4.5	4.7	4.5	4.5	4.5	70	
5.0	5.0	4.7	4.7	4.1	2.0	4.1	6.0	5.8	5.7	3.8	2.2	3.6	4.6	5.0	4.9	4.9	4.2	4.8	69	
4.9	5.0	5.5	5.5	4.3	3.1	4.3	4.3	4.0	4.2	4.9	3.0	4.7	4.9	4.3	4.6	4.4	4.5	4.5	68	
4.5	4.4	4.4	5.0	4.3	2.8	4.3	4.5	4.5	4.6	3.9	3.0	3.8	4.2	4.7	4.8	4.5	4.1	4.5	67	
2.7	4.8	5.0	4.3	4.5	4.5	4.5	3.3	3.3	3.4	4.2	4.0	5.4	4.2	4.0	4.8	4.0	4.0	4.3	66	
3.5	4.0	4.7	4.5	3.9	3.4	3.9	2.3	4.5	3.6	3.8	4.4	4.7	2.7	4.1	4.6	4.1	4.0	4.2	65	
3.8	4.8	4.8	4.9	4.7	5.0	4.7	-	3.6	3.7	4.6	3.0	4.5	1.0	3.8	4.5	3.9	4.0	3.9	64	
4.5	4.1	4.4	5.3	1.0	-	1.0	4.5	3.0	4.1	3.3	3.2	4.9	4.2	5.7	4.3	5.1	4.2	5.0	64	
2.5	4.1	4.6	4.5	4.4	2.9	4.4	2.3	2.7	2.8	3.6	4.2	4.5	4.6	3.9	4.8	4.0	4.0	4.7	63	
3.0	4.5	4.7	5.2	1.0	-	1.0	4.5	2.5	3.8	3.2	3.1	5.0	4.7	5.4	4.2	5.0	4.4	5.1	63	
3.4	4.1	4.9	5.3	4.2	2.5	4.2	-	3.8	3.9	3.7	4.5	3.9	1.0	4.0	4.8	4.0	4.0	4.0	62	
3.4	4.1	4.9	5.3	4.2	2.5	4.2	-	3.8	3.9	3.7	4.5	3.9	-	4.0	4.8	4.0	4.0	4.0	62	
2.8	5.0	5.5	4.4	3.9	3.4	3.9	-	2.8	2.8	4.1	4.4	4.2	-	3.8	4.7	3.5	2.7	3.9	61	
3.0	4.1	5.1	4.5	4.1	3.0	4.1	4.0	4.0	4.1	4.2	1.8	-	3.8	4.0	4.4	4.0	4.1	4.0	60	
3.8	4.5	4.8	5.0	4.6	2.2	4.6	3.0	3.0	3.2	3.6	4.0	4.5	3.9	2.8	4.8	3.3	3.5	4.3	60	
3.0	4.3	4.5	4.2	1.0	-	1.0	5.5	4.3	4.8	4.1	2.8	3.8	4.6	4.6	4.1	4.6	3.9	4.9	60	
4.4	4.8	5.4	4.4	4.2	3.1	4.2	-	4.7	4.6	4.3	2.8	3.8	1.0	3.7	4.5	3.8	3.8	3.8	59	
1.5	4.1	5.6	2.0	1.0	-	-	4.3	-	4.3	3.6	2.6	3.7	5.2	3.6	3.8	4.0	3.8	4.5	55	

ОБЩАТА ОЦЕНКА (рейтинг) на продукта е от 0 – 100 точки:

> 60 т. - Добра

51-60 т. - Задоволителна

41-50 т. - Минимална

< 40 т. - Слаба



Panasonic Lumix DMC-LX5



Leica D-Lux-5



Olympus XZ-1



Olympus Pen E-P2 + 17 mm



Fujifilm FinePix HS10

Olympus E-450 Kit
+ 14-42 mm ED + 40-150 EDOlympus Pen E-PL1 Kit
+ 14-150 mm ED

Sigma SD15 + 18-50mm DC OS HSM

КРАТЪК РЕЧНИК

- **DSLR** – (digital single lens reflex) - дигитален огледално рефлексен фотоапарат. Използва механична система от огледала за насочване на светлината от лещите към оптичкия визьор.
- **Лещи** – през тях се насочва светлината към фотоапарата.
- **Затвор** – механизъм, който се отваря и затваря, за да позволи на светлината да проникне в апарата.
- **Визьор** – прозорчето, през което се виждат заснеманите обекти.
- **CMOS матрица** – (Complementary-symmetry Metal-Oxide Semiconductor) е технология за създаване на електронни схеми. При сензорите за фотоапарати също често се използва CMOS матрица. CMOS матриците притежават по-високи нива на шума и по-ниска чувствителност, в резултат от което се получават снимки с по-ниско качество. За сметка на това CMOS сензорите са по-евтини и използват значително по-малко енергия при работата си, което увеличава живота на батериите.
- **CCD матрица** - Charge-Coupled Device (елемент със зарядна връзка) е сензор, състоящ се от светлочувствителни фото диоди, изработени от силиций. Тя се използва главно като светлочувствителна матрица на цифров фотоапарат.
- **Zoom** – увеличението може да бъде два вида – оптично, получено при движението на лещите на апарата една спрямо друга и промяната на разстоянието между тях, и цифрово, което се нарича още софтуерно и се изчислява на електронен принцип от софтуера на апарата.

Как тествахме?

В теста на Международната организация за потребителски проучвания и тестове (ICRT) са включени 20 модела дигитални огледално рефлексни фотоапарати.

Закупуване на тестовите модели: 2011

Проучване на цените: Септември 2011

Фотоапаратите, включени в теста са:

Panasonic Lumix DMC-GH2 + G Vario 14-140mm HD ; Canon EOS 60D Kit + EF-S 18-55mm IS ; Canon EOS 1100D Kit + EF-S 18-55mm IS II ; Nikon D300S Kit + AF-S G 16-85 VR ; Nikon D3100 Kit + AF-S G 18-55 VR ; Nikon D5000 Kit + AF-S G 18-55 VR ; Canon PowerShot SX30 IS ; Canon PowerShot G11 ; Canon PowerShot S95 ; Sony alpha 550 Kit +

18-55mm DT SAM SAL1855 ; Panasonic Lumix DMC-FZ45 ; Sony alpha 380 Kit + 18-55mm DT SAM SAL1855 ; Panasonic Lumix DMC-LX5 ; Leica D-Lux-5 ; Olympus XZ-1 ; Olympus Pen E-P2 + 17 mm ; Fujifilm FinePix HS10 ; Olympus E-450 Kit + 14-42 mm ED + 40-150 ED ; Olympus Pen E-PL1 Kit + 14-150 mm ED ; Sigma SD15 + 18-50mm DC OS HSM

Тествани са следните показатели:

Технически характеристики

Качество на изображението – качество на заснемане, острота и яркост на снимката

Цвят

Баланс на бялото

Работа при силна осветеност

Видео – качество на картината и качество на звука на видеото

Фокусиране – точност на ръчното фокусиране при гледане през визьора и през монитора

Резолюция – качество на резолюцията и реална резолюция на апарата

Макро – качество на изображенията, направени в макро режим

Светкавица – сила и осветеност на светкавицата

Визьор – видимост през визьора

Скорост на снимане – скорост на снимане, повторна готовност за снимане и разглеждане на изображенията

Многофункционалност

Леснота на употреба

Ръководство на потребителя

Работа с устройството

Айрянът – домашен или купешки?

Асоциация „Активни потребители“ предлага да се въведе стандарт за популярната напитка, подобен на тези за киселото мляко и сиренето

Цената на мързеля

Преди две десетилетия беше почти невъзможно да се закупи готов айрян от магазина. За хората на средна и зряла възраст е жив споменът за айрянът, приготвен у дома. За целта просто разреждахме кисело мляко с вода в желана от нас пропорция с добавка на сол на вкус. В наши дни във всеки супермаркет можем да намерим поне няколко различни марки в разнообразни разфасовки и опаковки. Някои се предлагат в кофички, подобни на киселото мляко, а други в пластмасови бутилки или дори солидни опаковки от типа Тетрапак.

Всичко това предоставя удобство за потребителя, но за сметка на по-високата цена. Простата сметка показва, че от една кофичка кисело мляко с тегло средно 450гр. и цена от около 0.80 лв. можем да си направим близо 1 кг. айрян, ако разредим млякото с вода в съотношение приблизително 1:1. За същите пари ще можем да си купим доста по-малко количество готов айрян. Средната цена на закупените от нас готови айряни от търговската мрежа е около 0.60 лв. за 300гр. С други

думи – 1 кг. айрян би ни струвал 2 лв., което е повече от двойно по-скъпо. Въпреки тази очевидна разлика, хората все по-често си купуват готов айрян, пазарът на тази напитка се развива, производителите се увеличават, което показва, че потребителите са готови да платят по-висока цена в името на удобството. Нещо повече – дори малки търговци, които имат баничарници и други обекти за бързо хранене, продават готови айряни, въпреки че ще имат много по-добра възвращаемост, ако си приготвят айряна на място.

Цената на качеството

В нашия тест изпитавме 13 марки готови айряни от търговската мрежа. Измерихме водното съдържание, млечния белтък и съдържанието на двете основни за киселите млека бактерии LB *Bulgaricus* и *Str. Thermophilus*. Тъй като в България все още няма стандарт за айряни, който да ни даде отправна точка за сравнението, ще съпоставим получените резултати от тестовите с данните от скорешния ни тест на кисели млека (публикуван в Брой 3, 2011 година на сп. „Активни потребители“).

В проведения тест на кисели млека водното съдържание за 16-те тествани марки е средно около 88%, което се равнява на около 12% сухо вещество. Измереното съдържание (средните референтни стойности) на млечен белтък в киселото мляко е около 3,6%, аналогично е и съдържанието в прясното мляко. Това значи, че ако си направим айрян от кисело мляко чрез добавяне на вода в съотношение 1:1, то трябва да получим продукт с водно съдържание около 94% и белтък приблизително около 1,8%.

В резултатите от таблицата ще видите, че водното съдържание на тестваните айряни варира от 89.12% до 94, 92%. Следователно, айряните би трябвало да имат съдържание на млечен белтък, по-голямо от 1.8%. Заявеното от производителите съдържание на млечен белтък (от 1,9 до 3%), отбелязано върху опаковката, също отвежда в тази посока. Ето защо бяхме изненадани, когато тестът ни показва доста по-ниско средно наличие на белтък в айряните – между 0,4% и 1%. Една от възможните причини е

продължава на стр. 20

www.aktivnipotrebiteli.bg



Алпина



Балкан



БМК



Бор-Чвор

Сравнителен тест на айряни – 2011

Информация от

Име на продукта	Производител	Търговец	Цена	Количество	Цена за кг.	Масленост %	Общ белтък %	Въглехидрати %	Съдържаниена сол %
Алпина	Алпина милк ЕООД	Кауфланд	0,54	500 гр	1,08		3.2	3.0	0,4
Балкан	Лактима АД	Карфур	0,69	250 мл	2,70		1.9	3.	
БМК	Млечни продукти Тракия ЕООД	Карфур	0,49	500 гр	0,98	1.6%	3	4.5	
Бор-Чвор	Бор-Чвор	Кауфланд	0,62	300 гр	2,07			4.3	
Верея	ОМК АД	Карфур	0,55	300 гр / 295 мл	1,83	1 %		3.9	
Danone	Данон-Сердика АД	Карфур	0,69	290 гр / 284 мл	2,38		2.1	2.4	
ЕлБи	ЕЛ БИ Булгариком ЕАД	Карфур	0,71	300 мл	2,32		2.2	3.1	
Елена	Би Си Си Хендел ООД	Кауфланд	0,59	370 гр	1,59		3	2.0	
Карабунар	ЕКО-Ф АД	Бодибо 65 ООД	0,90	300 гр	3,00		2	2.7	
Meggler	Меггле – България ЕООД	Карфур	0,60	300 гр	2,00	2.2 %	1.9	4.8	
My day	КОДАП ООД	Карфур	0,67	330 мл	2,00			3.1	
Родопея	Родопея - Белев	Кауфланд	0,84	330 мл	2,50		2	2.1	0,25
Равно поле	Лактони ЕООД	ЕТ Петър Панчев - 98	0,70	250 мл	2,74				

Бележки:

Цените на айряните „Карабунар“ и „Равно поле“ са малко по-високи, защото са закупени от заведения за бързо хранене.

При посочен на етикета обем в милилитри, цената за килограм е изчислена чрез коефициент 1,02. Пример $250\text{мл} \cdot 1,02 = 255\text{гр}$.



Верейя



Danone



ЕлБи



Елена

ЕТИКЕТИТЕ	РЕЗУЛТАТИ ОТ ТЕСТОВЕТЕ				
Енергийна стойност за 100 g, kcal/ kJ	Водно съдържание, %	Общ белтък %	Скорбяла	Lb bulgaricus	Str. thermophilus
43 kcal	94.92	0.154		3,5x10 ⁷	2,0x10 ⁷
от 27 до 40 kcal	94.33	0.383		1,4x10 ⁶	1,4x10 ⁵
30 kcal	94.70	0.431	да	8,2x10 ⁶	5,0x10 ⁶
48 kcal / 200 kJ	91.66	0.650		8,0x10 ⁶	5,3x10 ⁸
35 kcal / 147.5 kJ	91.90	0.491	да	2,6x10 ⁶	2,7x10 ⁸
31 kcal / 132 kJ	93.55	0.463		1,4x10 ⁶	3,4x10 ⁸
42 kcal / 176 kJ	92.14	0.586		1,2x10 ⁷	2,2x10 ⁸
30 kcal	89.12	1.051		3,3x10 ⁶	3,2x10 ⁶
36.8 kcal	90.30	0.031		3,8x10 ⁷	1,8x10 ⁸
38.6 kcal / 161.5 kJ	93.85	0.625		1,4x10 ²	3,3x10 ⁷
135 kcal / 135 kJ	92.83	0.609	да	1,0x10 ⁷	4,2x10 ⁷
40 kcal / 167 kJ	94.29	0.431		3,3x10 ⁷	1,1x10 ⁶
40 kcal	94.26	0.278		3,9x10 ⁷	2,1x10 ⁷



Карабунар



Meggle



Нашият съвет:

Ако искате да сте сигурни в качеството и хранителното съдържание на айряна, купете си кисело мляко, произведено по БДС, разредете го с вода в желаното съотношение и добавите сол на вкус.



My day



Родопея



Равно поле

продължение от стр. 17

в айряните да се добавя нишесте или негови модификации, които придават хомогенност и добър външен вид на продукта. Това се прави и за да се повиши съдържанието на сухо вещество. Към подготовката на айряна се добавя суха смес, която се внася от чужбина, струва евтино и на жаргон се нарича „бъркалка“. Основание за това предположение ни дава свободното предлагане на подобни смеси в интернет (виж карето).

Хипотези

Класическият тест за наличие на нишесте, който всеки от нас може да си направи в домашни условия, е чрез добавяне на йод. За съжаление той вече не ни върши работа, защото съвременните нишестета са силно модифицирани. По информация на експерти, откриването на подобни модифицирани нишестета в храните е трудно дори за специализирани лаборатории.

Според изследването за скорбяла, което направихме, само три от тестваните айряни съдържат нишесте. Възможно е в и в другите да е имало, но да е било неоткриваемо чрез метода, който сме използвали. Единствено фирма „ОМК“ – Пловдив изписва върху опаковката на айрян „Верея“, че той съдържа млечен протеин и модифицирано нишесте – Е 1422. Тъй като показателите за съдържание на белтък на останалите производители са много близки до тези на Верея, то не би било чудно, ако технологиите за производство са близки. Ако предположението ни, че и в другите айряни се добавя нишесте е вярно, все пак е важно да знаете, че това по никакъв начин не е опасно за здравето, но променя хранителното съдържание на крайния продукт.

Възможни решения

Практиката и нашите тестове показват, че пазарът претърпя положително развитие в резултат от въвеждането на новите стандарти за кисело мляко и сирене. Въпреки че те не са задължителни, а само препоръчителни, оказаха положително въздействие и резултатите от тестовете ни показват като цяло повишение на качеството и при сирената, и при киселите млека. Асоциация „Активни потребители“ е убедена, че подобен стандарт би оказал ползотворен ефект и върху качеството на айряна, ето защо бихме го приветствали.



Любопитно „Бъркалки“

Ето няколко примера за предлагане на сухи смеси, които лесно може да участват в приготвянето на най-различни млечни продукти, в т.ч. айрян:

Млечна пудра

- <http://www.gyufood.com/>
- <http://www.unitedairy.com>
- <http://www.yashili.com>
- <http://www.mkkchina.com>
- <http://www.jinld.net>

Нишесте

- <http://www.dlchem.com>
- <http://www.sjzfuchen.com>
- <http://www.wffuruisi.cn/>
- <http://www.hbguoyue.com>
- <http://shenzitradingl.cn>

Как тествахме?

В теста на „Активни потребители“ са включени 13 марки айряни от българската търговска мрежа:

Закупуване на тестовите модели: юли 2011

Проучване на цените: юли 2011

Тествани са следните показатели:

Физико-химичен тест

Водно съдържание (сухо вещество) – включва измерване чрез тегловен метод на 1050 С в проценти.

Съдържание на белтък – измерва се по метода „Брадфорд“ и показва грамове в 100 мл. продукт.

Наличие на скорбяла (нишесте) – измерва се по метод 273/2008 на ЕС, приложение 17.

Микробиологичен тест

Съдържание на млечно-кисели бактерии – определяне на микробиологични показатели – БДС, ISO 7889 / IDF 117:2005

Опасни за здравето услуги

Процедурите за разкрасяване може да имат обратния ефект, предупреждава потребителският портал Dolceta.eu

Много разкрасителни процедури, които имат благоприятен ефект върху външния ни вид, биха могли да бъдат вредни за здравето. При липса на внимание и спазване на общите изисквания за безопасност, ежемесечните посещения в салоните за красота могат да ви доведат редица проблеми, някои от които с тежки и дълготрайни последици. Сайтът за потребителско обучение Dolceta.eu ви дава няколко съвета, свързани със здравето.

Солариум

Ходенето на солариум става все по-модерно, но при липсата на достатъчно внимание може да доведе и до неприятности. Потребителите трябва да внимават да не прехвърлят допустимата дневна доза от UV-лъчи, което води до изгаряне. Много е важна и хигиената. Уверете се, че солариумът се почиства редовно, след всеки посетител. Ползвайте само дерматологично изпитани продукти за почерняване. При останалите рискувате да получите алергични реакции или други здравословни проблеми поради неизвестното съдържание на тези препарати. Уверете се в безопасността на козметичните продукти, които ви предлагат за тен, хидратиране на кожата и други, преди да ги използвате. Имайте предвид, че при излагане на слънце или в солариум луничките и други пигментни петна потъмняват много по-бързо. Кожата на лицето хваща тен сравнително по-бавно, защото има естествен по-плътен рогов слой, служещ за защита.

Фризьор

Посещавайте фризьори, за които знаете, че имат необходимата квалификация. Не са рядкост случаите, при които поради непохватност или недостатъчно опит от страна на фризьора, клиентът е потърпевш. Много често потребителите страдат от некачествено извършени услуги: изгорена коса в следствие на къдрене, боядисване и др. Хигиената в салона трябва да е на много високо ниво. От мръсни гребени, четки или други пособия могат да се развият кожни заболявания. Кър-

пите, с които подсушават косата, също трябва да са чисти и дезинфекцирани. Козметиката, която се ползва в салона, трябва да е качествена. Но дори тогава съществува риск от алергична реакция към даден продукт или препарат.

Център за красота

Все повече мъже и жени посещават центрове за красота, в които се предлагат много на брой услуги - от различни процедури за поддържане на лице и кожа, през лазерна епилация до процедури за отслабване и борба с целулит. Повечето процедури изискват време, търпение и финанси. Ето защо е важно първо да се убедите дали наистина имате нужда точно от процедурата, която сте запланували. Посещението на реномиран център е много важно, там ще ви посрещнат в добри условия, с висока хигиена и имате по-голяма гаранция, че обслужването ще

част от нея е медицинска и това е гаранция за клинично тестване и висока поносимост при голям процент хора. Въпреки това не се предверявайте на козметиката и преди да се подложите на продължителни процедури, уверете се, че не сте алергични към някой продукт и неговите съставки.

Пиърсинг и татуиране

Процедурата по поставяне на пиърсинг и татуировка може да стане източник на опасни зарази, ако се прави с мръсни инструменти и не са спазени основните хигиенни правила за едно студио. Затова бъдете напълно сигурни в добрата репутация на мястото.

Хигиената е на първо място, но и извършващият манипулацията трябва да си разбира от работата. Ако страдате от диабет, заболявания на кръвта и сърцето, по-добре се откажете от татуировки или пиърсинг. Манипулациите



бъде извършено от специалисти. Не пречи, преди да станете клиент, да попитате за квалификацията и опита на персонала. В добрите центрове ще ви дадат тази информация с удоволствие. Преди да се подложите на конкретна процедура, консултирайте се със специалист от центъра или извън него. Трябва да сте сигурни, че ще коригирате правилния проблем или разкрасяването няма да причини други неудобства. В центровете за красота се ползва най-различна козметика, по-голямата

не се препоръчват и ако сте употребявали алкохол или имате повишена температура.

След поставяне на татуировката, хидратирайте мястото с крем и не го излагайте на слънце. Стойте далече от сауните и басейните поне за две седмици, за да не получите възпаление. Уверете се предварително, че не сте алергични към багрилата, които се използват.

Зимно поддържане на колата



Какво трябва да проверим по автомобила си преди първия сняг?

Зимните условия, в които шофирате, натоварват допълнително колата ви, независимо колко нова или стара е тя. Направете няколко прости проверки преди да тръгнете на път. Те ще са ви от голяма полза и ще запазят колата ви в добро състояние до идването на пролетта.

Антифризът

Винаги проверявайте нивото на антифриза преди да тръгнете на път през зимата. Колкото и да е безопасен пътят, по който поемате, отрицателните температури могат да ви причинят много главоболия. Освен проблеми с механичните части на колата ви, може да се стигне дори до повреда на двигателя. Напълването на радиатора на колата ви с антифриз е едно от задължителните и изключително важни неща през този сезон от годината. Също така е важно да подберете антифриза според препоръките на производителя и никога да не препълвате радиатора над маркировката за максимално ниво на течността.

Климатикът

Климатикът трябва да бъде проверян и използван целогодишно, за да се намира в добро работно състояние. Така няма да оставите тръбите му да

корозират, фреонът му да свърши и когато го пуснете, в колата да замирише на застояло. Някои от новите модели коли вече дори сами пускат климатика, когато температурата навън е отрицателна. Препъръчително за зимните условия е, преди да потеглите, да оставите климатика да поработи в колата (понякога дори до половин час - зависи от условията вън), за да се стопли и размрази автомобилът, както и климатикът да заработи пълноценно.

Акумулаторът

Без акумулатор вашият автомобил просто няма да работи. Задължително го проверете преди зимата, за да не ви постави в трудно положение някъде на пътя. Животът на един акумулатор е около 5 години. Имайте предвид, че рязката смяна в температурата влияе лошо на акумулатора, като го изтощава по-бързо. Ако вашият акумулатор е стар и вече пали трудно, помислете да го смените преди началото на зимата. Винаги е добре автомобилът ви да пали безотказно при отрицателните температури навън. Добър съвет е да оставяте двигателят да поработи малко преди и след пътуването ви, на загасени светлини и без включени електроники. Това дава на алтернатора шанс да зареди акумулатора ви поне

малко и би предотвратило проблеми на пътя в студените дни.

Спирачките

Винаги преди път проверявайте за проблеми със спирачките на автомобила. Много важно е да обърнете внимание дали се е появила ръжда, скърцания или изтърквания на дисковете на точно определени места и ако се съмнявате за нещо такова, да закарате колата си в сервиз. Износените и неработещи спирачки, в комбинация със студеното време и залежените пътища, са наистина голям проблем и причина за висок процент от пътнотранспортните произшествия.

Зимните гуми

Много хора използват всесезонни гуми, заради удобството да не ги сменят и по-ниската цена. Имайте предвид обаче, че специализираните зимни гуми си остават най-доброто решение за залежените и заснежени улици. По-мекият материал, по-изразеният грайфер и формата на каналите им дават много по-добра стабилност и сцепление на пътя, отколкото всякакви други варианти. Грайферът трябва да е поне 2-3 милиметра, за да е сигурно, че гумата наистина е надеждна за зимата. Може да си купите употребявани зим-



ни гуми, ако не можете да си позволите нови, но с едно наум - при тях, след износването им до определена степен, средната височина на грайфера спада до 1.6 мм, което е предпоставка за лошо сцепление с настилка. Важно е да поддържате и проверявате налягането в гумите си редовно.

Светлините

Преди започването на студения сезон проверете автомобила си за неработещи фарове или неизправни крушки. Прегледайте всички светлини на автомобила – фарове, габарити, стопове и мигачи. Същото е добре да направите и със светлините за заден ход, както и с тези за мъгла. Убедете

се, че всичко работи нормално и без проблеми. Добре е през зимата редовно да почиствате и при възможност – да подсушавате външната повърхност на фаровете и стоповете си преди отпътуване. Това повишава видимостта им. Може и да отидете до близкия сервиз, за да настройт нивото на осветеност и ъгъла на светене спрямо пътя на вашите фарове.

Маслото

Редовната проверка на маслото е задължителна, особено преди зимата. Намаленото ниво на масло в двигателя може да ви причини големи проблеми, повреда на части или най-лошото – блокирал двигател. При пълен блокаж на двигателя почти винаги той не може да бъде поправен, което означава, че ще ви трябва нов автомобил. Имайте предвид, че при подобен проблем в зимни условия (когато двигателят не работи), не можете дори да се стоплите, докато чакате помощ.

Прозорците

Винаги е добре, освен четка с мек косъм за почистване на стъклата отвън, да притежавате и гъба за почистване и подсушаване на влагата и изпотяването им отвътре, както и бутилка с течност против замръзване. Това е

специална течност, която се продава в повечето бензиностанции. В никакъв случай не използвайте антифриз! Той силно поврежда боята и предизвиква разяждане на тънките метални части. Проверете също така работоспособността на чистачките както на предното, така и на задното си стъкло, и ако се налага, сменете перата им. Важно е и нагревателят на задното стъкло също да е изправен, в противен случай не можете да използвате огледалото за задно виждане, което е доста опасно!

Горивото

Винаги проверявайте нивото на гориво в автомобила, а в дните с най-ниски температури – и неговото състояние. В тези дни или месеци от годината препоръчваме колата да престоява в гараж и да не е изложена пряко на студ навън. Така ще си спестите главоболия като замръзнали ключалки или замръзнало гориво. Замръзнало не е точната дума, но имайте предвид, че при ниските температури през зимата някои по-некачествени и разредени горива (обикновено дизелът) се сгъстяват доста и запалването е трудно. Това е редовен проблем при по-старите автомобили, които не са снабдени с подгриващи свещи. Изправността на свещите също е от голяма важност – проверявайте ги и не тръгвайте на път с неизправни свещи или неработещи цилиндри. При тежките зимни условия това може да ви причини доста повече проблеми, отколкото през лятото.



Еко продукти, които не си струва да купувате

Кои са по-евтините и лесни начини за пестене на ток и вода?

На пазара има различни еко продукти, които обещават да ви помогнат да намалите сметките си за ток, отопление и вода. Много от тях са високотехнологични и скъпи, но на практика не помагат да постигнете желаните ефекти на спестяване. Тези стоки може да се разделят на няколко групи:

Устройства за оптимизация на напрежението

Това са нови уреди на пазара, които претендират, че ви помагат да намалите сметките си за ток с до 10%. Някои са лесни за използване – просто се включват в произволен контакт от дома ви. Лабораторни тестове показват, че използването на тези уреди в комбинация с плазмени телевизори,



Hi-Fi системи или енергоспестяващи крушки води до нарастване на напрежението, а не до намаляването му. Тоест, има вероятност сметките ви за ток да се увеличат, вместо да спестите.

Други устройства за оптимизация на напрежението се предлагат под формата на цяла инсталация, която трябва да бъде монтирана в дома ви от квалифициран електротехник.

Защо не си струва? Тези инсталации водят до известно спестяване на ток за осветление или при използване на прахосмукачка. За съжаление това не се отнася за работата на отоплителните уреди в дома ви. Друг недостатък е, че са много скъпи и трябва да работят с години, докато се самоизплатят чрез реализираните икономии.

Зарядно за батерии, предназначени за еднократна употреба

Производителят твърди, че чрез тези зарядни устройства можете да презаредите акумулаторните си батерии за еднократна употреба поне още 10 пъти. На практика се оказва, че след второто презареждане капацитетът на батериите спада средно с повече от 10%, като влошаването по този показател е непредсказуемо и с огромни различия за всяка отделна тествана батерия. Съветваме ви да заложите на презареждащи се батерии и стандартно зарядно устройство за тях.

Устройство със сензор за движение, което гаси лампите вместо вас

Едно от принципно полезните нововъведения в областта на енергоспестяването е устройство със сензор за движение, което гаси лампите, когато отчете, че в стаята няма никого. То се използва често в обществени тоалетни, съблекални и др. Защо не си струва? Наистина, ще си спестите посягането към ключа на лампата при всяко влизане и излизане, но ще платите скъпо в магазина за самото устройство и съответно за мързела си. Ако си създадете навика да гасите лампата, ще спестите и ток, и пари.



Допълваща слънчева батерия за телефон или MP3 плейър

Дори и при ярка дневна светлина, тази батерия не прибавя много мощност към основната ви батерия. Въпреки че върви в комплект с различни адаптери, iPod и iPhone адаптерите не са сред тях.

Накрайници за душ, които пестят вода

Това са накрайници, които смесват водата с въздух, увеличават налягането и създават усещането за силна струя при използването на 30-40% по-малко вода. Недостатъци – вдига се повече шум и ви е необходимо повече време, за да се изкъпете с такава струя, така че ефектът от пестенето е малко под въпрос.



За пестенето на вода много повече допринасят устройства, които се монтират в тоалетното казанче. Има и редица лесни за придобиване навици – спрете кранчето, докато си миете зъбите, докато се бръснете или сапунишвате тялото и косата си по време на къпане; сапунишайте предварително всички съдове и чак след това пускате водата, за да ги изплакнете и др.

Лепенки за изолация на прозорци и врати

Производителите твърдят, че лепенките, които се поставят върху фугите на врати и прозорци, намаляват притока на студен въздух отвън и са евтина алтернатива на двойните стъклопакети. Защо не си струва – тези лепенки съвсем слабо изолират, но ви пречат да проветрявате, късат се, оставят следи, които трудно се чистят и не изглеждат естетично. Най-рентабилният начин за пестене на топлинна енергия е добрата изолация на стените и таваните, подмяната на дограмата и поставянето на двойни стъклопакети.



Ползвате ли Гугъл?



Вижте за какво още може да ви е полезна световната търсачка

Важна информация за всеки ден

Спортни резултати

За да видите резултатите и програмите на различни отбори, въведете името им или това на групата, в която са, в полето за търсене. Всички спортни данни се осигуряват от STATS, Inc.

Пример: МАНЧЕСТЪР СИТИ

Планиране на пътуване

Конвертиране на валути

За да използвате вградения инструмент за конвертиране на валути, въведете в полето за търсене с Google операцията, която искате да извършите, и ще видите отговора директно на страницата с резултати.

Пример: 10 ЕВРО В ЛЕВА

Справочни инструменти

Калкулатор

За да използвате вградения калкулатор на Google, въведете в полето за търсене изчислението, което искате да бъде извършено.

Пример: $(5+5*2)/7=$

Преобразуване на мерни единици

Можете да използвате Google за преобразуване на различни мерни единици за височина, тегло, обем и много други. Трябва само да въведете исканото преобразуване в полето за търсене и Google ще свърши останалото.

Пример: 10 CM в MM



Карти

Търсите карта? Напишете името или пощенския код на съответното място и думата „карта“ и ще ви се покаже неговата карта. При кликане върху нея, ще се отвори по-голяма версия в Google Карти.

Пример: КАРТА ПАРИЖ

Избор на ключови думи

Проверка на правописа

Програмата на Google за проверка на правописа автоматично проверява дали заявката ви използва най-често срещания правопис на дадена дума. Ако се прецени, че е възможно да генерирате по-добри резултати с друго изписване на заявката, ще бъдете попитани „Може би имате предвид: (терминът с по-често срещан правопис)?“. Кликнете върху него, за да извършите търсене с Google.

Пример: НИВЕРОЯТЕН



Попълване на празното място

Понякога най-добрият начин да зададете въпрос е да накарате Google да попълни празните места в полето за търсене, като добавите звездичка (*) на мястото на тази част в изречението или въпроса, която искате да бъде завършена.

Пример: СТОИЧКОВ Е РОДЕН В *

Прецизиране на заявката

Оператор „плюс“ (+)

Google не взема предвид често срещани думи или знаци като „къде“, „как“ и определителен член, както и други цифри и букви, които забавят търсенето, без да подобряват резултатите. Ако някоя често срещана дума е съществена за получаване на желаните от вас резултати, ще сте сигурни, че ѝ е обърнато внимание, като поставите знака „+“ пред нея.

Пример: ISIC +намаления

КАК ДА ПОЛУЧАВАМ СПИСАНИЕ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ?

1. КАТО СТАНЕТЕ ЧЛЕН НА АСОЦИАЦИЯ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ

СТАНДАРТНО ЧЛЕНСТВО – 25 лева за 2011 година, включва:

- Абонамент за списание АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ за съответната календарна година.
- Всички информационни издания на АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ, издадени през 2011 г.
- Разширен достъп до информацията в интернет страницата на асоциацията – достъп до резултатите от тестове на продукти и услуги, статии и полезна информация.

ПЪЛНО ЧЛЕНСТВО – 40 лева за 2011 година, включва:

- Всичко, което получавате чрез „Стандартното членство“ плюс безплатна индивидуална правна консултация с юрист и до 3 писмени консултации от специалисти на АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ при разрешаване на потребителски спорове с търговци и производители.

ОН-ЛАЙН ЧЛЕНСТВО – 15 лева за 2011 година, включва:

- Разширен достъп до информацията в интернет страницата на асоциацията – достъп до резултатите от тестове на продукти и услуги, статии и полезна информация

2. АБОНАМЕНТ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА – 30 /тридесет/ лева за 10 броя на списанието (издава се фактура).

Най-лесно може да станете член АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ на адрес:

<http://aktivnipotrebiteli.bg/продукти-и-абонаменти>

3. СПИСАНИЕ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ може да закупите и от следните обекти за плащане на битови сметки в София и Варна:

Район	Адрес
Гр. Варна	
Приморски	Ул.Роза и ул.Ян Палах
Одесос	Ул.Цар Петър и ул.Ал.Рачински
Аспарухово	жк Аспарухово, Спирка с-у ОУ ХР.Ботев
Младост	Ул.Под игото и ул.Капитан Райчо
Владиславо	жк Владиславо, III м.р. до бл.302
Владиславо	жк Владиславо, II м.р. п-р Кайсиева градина
Одесос	Площад "Мусала"
Гр. София	
Сердика	В сградата на Р-н Сердика
Лозенец	П-р "Римска Стена"
Възраждане	"Женски п-р", Адм.сграда
Слатина	Пазар "Ситняково"
Красно село	Пазар "Красно село"
Триадица	Пазар "Иван Вазов"
Овча купел	Пазар „Овча купел 2"
Искър	Пазар „Дружба 1"
Връбница	Пазар „Връбница"
Подуяне	Пазар „Хаджи Димитър"
Слатина	Пазар "Слатина"
Искър	Пазар „Дружба 2"
Надежда	Пазар „Толстой"
Лозенец	Пазар "Хлад.-Сребърна"
Възраждане	Метростанция Константин Величков
Подуяне	Пазар „Герена"
Младост	Пазар "Младост 4"
Средец	Метростанция Су "Кл.Охридски"
Изгрев	Метростанция Ж.Кюри
Младост	Метростанция Младост
Люлин	Руски пазар, Абонаментно бюро на ЦГМ
Средец	Метростанция Ст."В.Левски"
Студентски	Метростанция ГМДимитров
Средец	Метростанция Сердика
Връбница	Метростанция Обеля
Люлин	Метростанция Западен парк
Люлин	Метростанция Люлин
Младост	До Р-н Младост, Абонаментно бюро на ЦГМ
Младост	жк Младост 2, РУМ Младост
Илинден	Метростанция Вардар
Триадица	бул. „Ст. Тошев", бл. 221А, вх. „Б", партер
Сердика	Бул. „Първа българска армия" и бул. „Каменоделска
Студентска	бул."Акад.Борис Стефанов", с-у Зимния дворец
Слатина	ул."Николай Коперник", пред бл.109

Показалец на по-важните теми в списанието

Тестове

Авиокомпани	8/2010
Антивирусни програми	3/2011
Автомобили - спирачки	2/2011
Айряни	8/2011
Батерии	4/2011
Батерии	5/2011
Видеокамери	5/2011
Външни хард дискове	4/2011
Вода за уста	7/2010
Детски колички	6/2010
Детски столчета за кола	2/2010
Диетичен хляб	1/2011
Електронни книги	6/2011
Енергоспестяващи лампи	4/2011
Кисело мляко	3/2011
Колбаси	10/2010
Лампи	8/2010
Мобилен интернет	3/2009
Мобилни телефони	6/2011
Навигационни системи	6/2010
Праховсмукачки	4/2010
Принтери	7/2011
Сирене	2/2011
Слънцезащитни продукти	5/2010
Телевизори	7/2011
Тоалетна хартия	1/2010
Фотоапарати	8/2011
Хляб	1/2011
Хляб	5/2011
Ютии	9/2010

Проучвания

Здравноосигурителни фондове	1,2,3/2011
Касови банкови преводи	5/2010
Роуминг услуги	2/2010
Такси при теглене от банкомат в ЕС	5/2011

Справочна информация

Електроуреди рециклиране	5/2010
Е номера - антиоксиданти	6/2010
Е номера - консерванти	5/2010
Миещи препарати - символи	2/2010
Символи на пластмасите	2/2011
Сравнение на цени България-ЕС	3,4/2011
CO2 емисии от нови автомобили	5,6,7/2011

Опасни стоки

Вид на стоката

Играчка хеликоптер

Описание на продукта

Електрическа играчка във формата на вертолет в комплект с 6 пъзелни елемента, които влизат в очертани форми, с батерии и надписи „FUN Plane” и надпис „Baby Toys”, модел No. 0829

Страна на произход

Китай

Вносител

„Мони трейд” ООД,
ж.к. Илиянци, София

Опасност/естество на риска:

При игра с пъзелните елементи има опасност дете под 36 месеца да ги постави в устата си и да се задави с тях или да се задуши. Същият риск има и по отношение на батериите, с които работи играчката. Капакът на отделението за батериите се отваря с едно движение без помощта на инструмент, така че дете под 36 месеца може лесно да достигне до тях.

Предприети действия

Издадена е Заповед за забрана за разпространението и играчката е изтеглена от пазара.



Вид на стоката

Детски обувки

Описание на продукта

Детски обувки с търговска марка „DUMINI”, арт. № 050104-1, с лицева част, изработена от естествена кожа - набук, комбинация розово и синьо, ходило от термокаучук.

Страна на произход

Китай

Вносител

Не е посочен

Опасност/естество на риска:

Обувките съдържат 10.9 мг/кг шествалентен хром при допустими стойности



до 3 мг/кг. Има риск от алергични реакции, контактни екземи и др. Шествалентният хром е категоризиран като критична субстанция с опасно въздействие върху потребителя.

Предприети действия

Издадена е Заповед за забрана за разпространението и за изтегляне от пазара на опасния продукт.

Актуален списък с всички опасни стоки, забранени за реализация на българския пазар, може да бъде намерен в интернет страницата на Комисията за защита на потребителите на адрес: <http://bit.ly/coNXN9> и в страницата на Държавна агенция по метрологичен и технически надзор на адрес <http://bit.ly/cTkGe0>

В следващия брой четете:



ВиК услуги

Специално приложение на “Активни потребители” (чието отпечатване се отложи за Брой 9), от което ще научите всичко, което ви интересува за ВиК услугите - как се открива партида, как се изчисляват сметките, как да намалите разходите си, на кого да се оплачете и др.



Тест на дезодоранти

Проверихме ефективността на дезодорантите по няколко направления - доколко контролират потенето, неутрализират ли телесната миризма, оставят ли петна върху дрехите. Вижте кои марки се наредиха сред първите.



Тест на навигационни системи за автомобили

Преди да си купите навигационна система за автомобил, добре е да сравните техническите характеристики и възможностите на различните модели. Ние го направихме вместо вас.



ул. Врабча 26, София 1504
тел. 989 01 06, bnar@bnar.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

Активни потребители не публикува търговски реклами. То се издържа само от вас. Купувайки списанието, вие поддържате независимостта му от интересите на търговците!

